

کرانشینی

-1-

مەردم باينه ديار ئەئ بەدبەختیە
لە من بەدبەخت تر لەئ شارە نیه
بەندە یەئ نەفەر کرانشینم
چۆ ئەزیز مردئ دائم قەمینم
نە خارج مەزەب نە جۆداس دینم
ئەر دۆئات گیراس بکەر نفرینم
شایەد لەئ دۆنیا دیتەر نەمینم
راھەت بووم لە دەس کرانشینی
چەبکەم لە دەس کرانشینی
داد وە ھەر کەس بەم ، ھەقم نیەسینئ؟

-2-

توای بزانی سەگ وە ھالەم نەو
ئاسایش نەیرم ، نە رووژ و نە شەو
سۆب تا ئیوارە ھام لە تەق و دەو
تا سەر مانگ بای دۆ تیکە ئەسپەو
یا بەم فرووشم ، یا نەمە گرەو
ئۆشم کراگەم بەلکە نەمینئ
چەبکەم لە دەس ...
داد وە ...

-3-

ژنەم جارووکیش خوەم قاپچی دەرم
لە فەسل زەمسار وەفر پاک کەرم
لە ئەیش و ئەزا چۆ سماوێرم
دەنگ کەم نانەجیب ، دەنگ نیەکەم خەرم
خوێان چۆ ئاقاو بەندە نەو کەرم
مەنئیان نەکەئ دەنە ناو سەرم
ئۆشن گووشت گەن ئەرمان سینئ
چەبکەم لە دە ...
داد وە ...

-4-

یەئ ھەفتە مینئ مانگ بچوو دە سەر
ژن ساھۆ مأل دەس نەئدە کەمەر
وە ژست تەمام تێدە پشت دەر
لە وەر پائ ئەلسم چۆ ئاقاو نەو کەر
وە ژنم ئۆشم دەم کە سماوێرم
خوەم دەوم ئەرئ میومو شیرینی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-5-

یەئ کورئ دێرن چۆ وەچکە شەئتان
سۆب لە خەو ئەلسم تێدە ناو ئەئوان
حییئ پیر لە ریح دەس وە تیرکەمان
خەئد ئەرئ قووړی ، جام و ئستکان
سێوڵ جافر گرئدە نیشان

كەس جۆرئەت نەپرى دەرگى بائىدە و بان
بۆشى جوانمەرگ سەرم نەشكى
چە بىكەم لە دەس ...
داد وە ...

-6

دارائىم بۆە سە چوار دۆمت و يەئ كور
دۆ پەتوو نىم دار يەئ جفت لافە شر
يەئ جفت مۆتەكائ وە دەم قەيچى بر
سەر نەيدە بانى چۆ پارە ئاجۆر
سەرت گەن بنەي كەفە خورە خور
چوار جام رووھى يەئ دانە سىنى
چە بىكەم لە دەس ...
داد وە ...

-7

زانى چەن نەفەر ھايە يەئ ھەسار
من ئۆشم پەنجا ، تو بۆش پەنجا و چوار
دریژ و کووتا ، كاردار و بى كار
سۆب لە خەو ھەلسىت لە گووشەئ ھەسار
بىس نەفەر وساس ، تەك داسە ديوار
ھەفدە ئەفتاوە نرياسە قەتار
بايەد پەئ نەوبەت بليت بىستىنى
چە بىكەم لە دەس ...
داد وە ...

-8

سەر شەو تاسۆب ھەر جىرەئ دەر تىد
مەشەئ قولام چوود ، ئوسا سەفەر تىد
كەلاي فەرۆخ خان لە دىنەمەر تىد
ئوسا ئەمىرخان گەرد چوار خەر تىد
مرافە دىرن ئەر دەر واز مینى
چە بىكەم لە دەس ...
داد وە ...

-9

بازووم وە خوسە بۆسە بال سەگ
ئقبالم پەست تر وە ئقبال سەگ
ھاتم وەئ دۇنيا من وە سأل سەگ
ھەر شەو نىمخەفم من وە قال سەگ
نسم شەو ئۆشم : خوەش وە ھال سەگ
نە كرا مال دەئ نە پالتاو سىنى
چە بىكەم لە دەس ...
داد وە ...

-10

جەرگم سووراخە چۆ لانهئ زەنبوور
بەسكە شەم قسەئ جوورا و جوور
رووھم دى خەستەس وە فەرمان زوور
وہ كورم ئۆشم خەر بى شئوور

سۆب له خەم ھەلسی ، سوورە تەنەشور
لەئ ئاو لۆلە فرە رشنی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-11

تۆشن ھەر رووژ دیزە نەیدە دار
خا ئەرانی شام بوو ، خا ئەرانی نەھار
خا گووشت گە پیر ، خا شەک پەروار
گووشت کوتانەگەئ بوئیدە ناو ھەسار
یەواش بکوئی ، نەرمی دیوار
لە ناو ھەساریش ئاچۆر نەشکنی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-12

وہ ھەول گیانم نەونە دۆشمنم
شاید نەشیوئیت لانەو مەسکەنم
ئەزیزم مردۆت وە دەمیان خەنم
ئەریکی رەقس ، ئنگلیسی ژەنم
چۆ ئاقائی ویگن ، پەنجا جوور خوەنم
خوەمیش کۆمەک کەم تۆشم : ئامینی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-13

بەس کە کرا دام لەئ تەولە چۆ خەر
ئۆمرم وە بەدبەختی ھواردم وە سەر
بۆمەسە موونس چەن گەرە بەشەر
لۆر لە لۆرستان کورد لە دینەوەر
سەیی و پاوہیی جاف و کەمانگەر
کورد و لۆر و فارس ، تۆرک قەزوینی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-14

نە پەست و ناکەس نە نادەر ویشم
شەرمەندە لە رۆ بیگانە و خیشم
نە کەس تێدە لام نە لای کەس نیشم
خوەیان ھەر شەو چن ، من کشیک کیشم
ئەر دێر دەر واکەم ، نەمنە ریشم
منیش رەگ نەیرم چۆ سیف زە مینی
چە بکەم لە دەس ...
داد وە ...

-15

یەئ شەو دۆ نەفەر بۆنە مێمانم
نیم سائەت بیشتەر لە بەرق سزانم
سۆب بۆنە ئاگر رشیانە بانم
ئاقائی ساھۆمال وە گەرد خانم
ناو پاشینە بان تەپل ئامانم

هم لاقه شپړه دریا وه شانم
 وه تن : تا قرووب له یږدا نه مینی
 چه بکهم له دمس ...
 داد وه ...

-16

داد وه ...

-17

داد وه ...

-18

داد و ده ...

-19

داد وه ...

-20

چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-21

یهئ فهرشئ داشتیم مینسه چل شال
باب پالان بو ئهراي یابوو ئال
چوار قیمته خوهئ ههه دامه ههمال
ههفتهئ یهئ کۆچه ، چوار رووژ وه یهئ مال
دۆه که دامهئ شان ئهلی ئاقای دهلال
وهم یهئش بفرووش نیهتووام بمینی
چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-22

سئ مانگم پهس کهفت کرایهئ خانئ
یهسه مانگ تر هات نیشته بانئ
باوهرد پییم نیهو خودا خوهئ زانی
چشتئ ک شک بهم مهجمه وقازانی
ئهویش دی نیهیلیم ژنهم بزانی
سۆب ههراچئ کهم نیهیلیم بمینی
چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-23

کهس خههر نیه ، وه هال دهردم
گووش کهس نیه ، وه ئاهه سهردم
چل سال وه ئیران زندگی کردم
کرائ زمین دهم وه بانئ گهردم
رووژگار مؤهتاج کرد وه نامهردم
نه رۆمی رۆمیم ، نه چینی چینی
چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-24

قهلیم چۆ کوورهئ ههههه مهدهئ جووش
له دمسه دۆنیا و خهک خاک فرووش
دۆنیا زندانه پهئ شهخس با هووش
ئایم نهبايه کهمتر بوود له مووش
ئهویش جی دیرئ له ناو پرۆ پووش
مۆش نه کرا دهئد نه کرا سینئ
چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-25

ئوتاقئ گهرم بی بهرق و بی ناو
دهر و پهیکهه خۆرد ، چوار دیوار خهراو
داخی پیرم کرد کردمه قولاو
رووژ نیمهروو وه لیم کرده شهو
دی چه توای له لیم ئاسمان کهو
ههقم تا ههشهر له لاد بمینی
چه بکهم له دمسه ...

داد وه ...

-26

لهو رووژه ترسم نهجهل بدهئ زهنگ
ئومرم تهمام بوو لهئ دۆنيائ دۆ رهنگ
پنهان بووم له ژير خشت و خال و سهنگ
ژن ساهو مال وه بيل و قولهنگ
بائ كرايهئ قهور له ليم بسيني
چه بكهم له دهس ...

داد وه ...

-27

سهر مانگ وه مانگ بايدهو ديارم
وه بيل ههلهكنئ سهنگ مهزارم
بوشي كرا ده يد يا پاسبان بارم
منيش له ئهلههد سهرم دهرارم
داد بكهم هاوار كه فهن كي سيني
چه بكهم له دهس ...

داد وه ...

-28

چوسهگ و لگهر د، دهرودهر وه خوم
شهو تا سوب نهخهف، رهنج بيهر وه خوم
دلگير وه دۆنيائ دۆن پهروهر وه خوم
له دهس ساهو مال خۆن جگهر وه خوم
مشتي خاك نهيرم خاك وه سهر خوم
نيهزانم شامي دي تا كهئ ميني
چه بكهم له دهس كرا نشيني
داد وه ههر كه بهم ههقم نيهسيني

تاوسان : شاهمراد مشتاق

(شامي كرماشاني) 1330

نوسين وه رينوس كوردی : علی اشرف رضایی